

Пояснювальна записка
до звіту про виконання бюджету Миколаївської сільської
територіальної громади за 9 місяців 2023 року

Фактично за 9 місяців 2023 року до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади надійшло 165 007,4 тис.грн, у тому числі до загального фонду бюджету - 160 953,4 тис. грн; до спеціального фонду бюджету - 4 054,0 тис. грн.

Планові показники надходження доходів до загального фонду бюджету виконані на 115,6%, у тому числі по власним надходженням - 116,7% (понад план отримано 21 665,1 тис.грн). Планові показники надходження доходів до спеціального фонду бюджету виконані на 122,1%, у тому числі по власним надходженням – майже у 5 разів (понад план отримано 3 232,8 тис.грн).

У порівнянні з відповідним періодом минулого року доходи загального фонду бюджету по власним надходженням збільшилися на 34,1% або на 38 448,9 тис.грн; доходи спеціального фонду бюджету збільшилися у 10,5 разів або на 3 669,4 тис.грн.

Бюджетоутворюючим джерелом дохідної частини загального фонду бюджету є податок та збір на доходи фізичних осіб, який займає 89,6% у сумі власних надходжень загального фонду бюджету. За звітний період надходження цього податку до бюджету Миколаївської сільської територіальної громади склали 135 620,9 тис.грн. Якщо порівнювати з відповідним періодом 2022 року, то це більше на 31,2% або на 32 255,2 тис. грн. Цей приріст в основному відбувся за рахунок збільшення надходження ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців. Також, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року збільшилися надходження ПДФО у вигляді заробітної плати від ТОВ «Молоко Вітчизни» на 493,8 тис.грн; від ФГ «Натон» - 145,4 тис.грн; від ТОВ «ІНДИЧКА» - 118,5 тис.грн; від ТОВ АФ «За мир» -115,4 тис.грн; ПСП «ДІАНА» - 90,1 тис.грн. САП «Родючість» - 26,6 тис.грн. За рахунок збільшення обсягу виплат населенню за оренду земельних паїв, збільшилися і надходження ПДФО у вигляді інших надходжень ніж заробітна плата від ТОВ АФ «За мир» на 65,0 тис.грн; ТОВ «ВПЕРЕД» - 293,0 тис.грн; ТОВ «Молоко Вітчизни» - 145,7 тис.грн; САП «Родючість» - 45,3 тис.грн.

З серпня 2023 року в бюджеті громади з'явився новий код доходів, на який згідно змін у законодавстві України зараховується сплата мінімального податкового зобов'язання фізичними особами за результатами декларування. Станом на 01.10.2023 надійшли кошти в обсязі 29,1 тис.грн.

Надходження до бюджету громади рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у власних доходах загального фонду бюджету за 9 місяців 2023 року як завжди незначне і становить всього 0,01% або 12,5 тис.грн. Планові показники виконані на 121,9%, у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року доходи зменшилися на 20,6%. Зменшення надходжень рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів відбулося за рахунок зменшення санітарної вирубки деревини.

Акцизний податок у структурі дохідної частини загального фонду бюджету складає всього 1,5 %. За 9 місяців 2023 року до бюджету громади надійшло 2 240,7 тис.грн акцизного податку. У порівнянні з відповідним періодом 2022 року надходження збільшилися майже у 20 разів (або на 2 129,7 тис.грн). Це насамперед пов'язане з передачею усім місцевим бюджетам частки акцизного податку на пальне, вироблене та ввезене в Україну, який раніше не надходив до нашої громади (додатково отримано 2 020,1 тис.грн). Майже у 2 рази (або на 54,9 тис.грн) збільшилися сплата акцизного податку закладами торгівлі, розташованими на території громади, від продажу алкогольних виробів та тютюну. Так, по Стецьківському споживчому товариству сплата акцизного податку збільшилася у 1,5 рази, фізичні особи-підприємці також сплатили у середньому на 50% більше у порівнянні з 9 місяцями минулого року. Цьому сприяв ріст цін на підакцизні товари.

Місцеві податки є другим джерелом наповнення бюджету громади. Питома вага їх у власних надходженнях загального фонду бюджету у звітному періоді склала 8,6%. За 9 місяців 2023 року до загального фонду бюджету надійшло 12 942,1 тис.грн місцевих податків. У порівнянні з аналогічним періодом 2022 року приріст склав 44,1 % або 3 958,7 тис.грн.

Місцеві податки включають податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельний податок та орендну плату за землю і єдиний податок.

За звітний період до бюджету громади надійшло 265,0 тис.грн податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. У порівнянні з аналогічним періодом 2022 року приріст надходжень цього податку склав 62,3% або 101,7 тис.грн. Збільшення надходжень у звітному періоді пояснюється сплатою заборгованості за минулий рік ТОВ АФ «Аграрне».

За 9 місяців 2023 року до бюджету громади надійшло 846,4 тис.грн земельного податку та 6 913,4 тис.грн орендної плати за землю. У порівнянні з аналогічним періодом 2022 року надходження з плати за землю збільшилися майже у 3 рази або на 549,0 тис.грн. Це пояснюється тим, що ГУ ДПС у Сумській області провело нарахування земельного податку з фізичних осіб за 2022-2023 роки. Збільшення надходжень з орендної плати на 39,7% або 1 963,2 тис.грн, насамперед пов'язане з переукладанням договорів оренди земельних ділянок з підвищенням відсоткової ставки з 3% до 12%, а також зі сплатою заборгованості за попередній рік ТОВ АФ «Аграрне».

Надходження єдиного податку за 9 місяців 2023 року склали 4 917,3 тис.грн, що у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року на 38,5% або 1 367,5 тис.грн більше. Проте, планові показники виконані лише на 99,1%. Згідно зі змінами, внесеними до Податкового кодексу України Законом України від 15 березня 2022 року № 2120-IX, зменшена ставка єдиного податку для фізичних осіб III групи єдиного податку з 5% до 2, плановий показник виконано лише на 86,5%.

У зв'язку з переходом ФГ «Натон» та ТОВ «Індичка» на іншу систему оподаткування, плановий показник надходження єдиного податку від сільськогосподарських товаровиробників виконаний лише на 96,4%.

Неподаткові надходження за 9 місяців 2023 року до загального фонду бюджету склали 528,8 тис.грн, що на 87,2% або 246,4 тис.грн більше ніж за аналогічний період 2022 року. Вищезазначені надходження включають: штрафи (139,1 тис.грн), адміністративні збори і платежі (329,4 тис.грн), інші надходження (60,3 тис.грн).

Майже у 3 рази збільшилися надходження до бюджету від орендної плати за користування комунальним майном. І плановий показник за 9 місяців 2023 року виконаний на 130%.

Також майже у 5 разів збільшилися надходження до бюджету громади орендної плати за водні об'єкти.

Доходи від операцій з капіталом у 2023 році до бюджету громади не надходили.

За 9 місяців 2023 року до загального фонду бюджету Миколаївської сільської територіальної громади загалом надійшло 9 608,3 тис.грн **трансфертів** із державного та обласного бюджетів, а саме:

- освітня субвенція з державного бюджету -9 564,0 тис.грн;
- субвенція з обласного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету - 44,3 тис. грн;

Треба зазначити, що у порівнянні з 9 місяцями 2022 року обсяг освітньої субвенції з державного бюджету зменшився на 12,4% або на 1 349,2 тис.грн; обсяг субвенції на підтримку осіб з особливими освітніми потребами – зменшився на 14,5% або 7,5 тис.грн.

Дохідна частина **спеціального фонду бюджету** громади включає податкові надходження (екологічний податок 0,8% від загальної суми власних надходжень до спеціального фонду) та неподаткові надходження (99,2%).

Надходження екологічного податку за звітний період склали 33,3 тис.грн. У порівнянні з аналогічним періодом 2022 року надходження екологічного податку до бюджету громади зменшилися на 53,3% або 38,1 тис.грн. Це пов'язане зі значним скороченням транспортування природного газу територією Миколаївської сільської ради.

За рахунок неподаткових надходжень до спеціального фонду бюджету громади у звітному періоді отримано 4 020,6 тис.грн.

Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами, склали 6,0 тис.грн (це реалізація металобрухту та макулатури – 3,5 тис.грн та 2,5 тис.грн - батьківська плата за харчування); надходження для виконання цільових заходів за 9 місяців 2023 року склали 244,4 тис.грн (це кошти центру зайнятості на оплату праці задіяних осіб).

Найбільшу частку у неподаткових надходженнях (93,8%) склали благодійні внески та подарунки - 3 770,2 тис.грн.

Так, Департамент освіти і науки Сумської ОДА передав закладам освіти Миколаївської громади шкільний автобус (2 995,0 тис.грн), підручники (93,5 тис.грн), ноутбуки (57,9 тис.грн), набори раннього розвитку (43,8 тис.грн). Обласна бібліотека здійснила поповнення бібліотечного фонду на суму 1,6

тис.грн. Групою з благоустрою Миколаївської сільської ради заготовлено власними силами дрова для опалення закладів культури (32,4 тис.грн). Від приватних осіб для закладів освіти отримані дарунки на загальну суму 5,5 тис.грн (дизпаливо, жалюзі). Впродовж звітнього періоду громада отримувала благодійну допомогу від районної військової адміністрації (172,6 тис.грн), обласного Департаменту соціального захисту населення (335,8 тис.грн), благодійної організації «Громадський фонд Суми» (12,9 тис.грн) та громадської організації «Простір рівних можливостей» (19,2 тис.грн).

За звітний період **видатки** з бюджету Миколаївської сільської територіальної громади склали 183 539,3 тис.грн, що майже у 3 рази більше у порівнянні з обсягом видатків за цей же період 2022 року. У тому числі, видатки загального фонду склали 148 511,4 тис.грн, спеціального фонду бюджету – 35 027,9 тис.грн. Загалом освоєно 79,5% до затверджених планових призначень.

На соціально – культурну сферу спрямовано 31,8% загального обсягу видатків бюджету громади. Це 58 331,5 тис.грн, у тому числі:

на галузь освіти спрямовано – 37 127,2 тис.грн;

на галузь охорони здоров'я – 4 266,9 тис.грн;

на видатки соціального захисту та соціального забезпечення – 9 790,8 тис.грн;

на галузь культури і мистецтва – 6 734,7 тис.грн;

на галузь фізичної культури та спорту – 411,8 тис.грн.

Виконання планових показників за 9 місяців 2023 року по видаткам на соціально – культурну сферу в середньому складає 72,6%.

У порівнянні із аналогічним періодом 2022 року видатки на освіту збільшилися на 30,7%; на охорону здоров'я - на 64,7%, на галузь культури - на 94,8%, на фізичну культуру і спорт - у 3,5 рази. Це пов'язане зі значним збільшенням фінансування із спеціального фонду видатків розвитку – 18 728,7 тис.грн. Видатки соціального захисту та соціального забезпечення збільшилися майже у 3 рази за рахунок значного зростання виплат матеріальної допомоги членам ДФТГ.

Видатки на житлово-комунальне господарство у звітному періоді склали 31 644,9 тис.грн. Планові показники виконані на 81,7%. У порівнянні із аналогічним періодом 2022 року видатки на благоустрій населених пунктів громади та на забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства зросли у 14,5 рази.

Видатки на будівництво та регіональний розвиток за звітний період становлять 8 851,9 тис.грн, це 68,6% до затверджених планових призначень. Проте, у порівнянні із аналогічним періодом минулого року видатки зросли в 11,4 рази.

Видатки на розвиток дорожнього господарства у 2023 році склали 6 668,3 тис.грн. Планові показники виконані на 45,6% у зв'язку з тим, що роботи ще ведуться і акти виконаних робіт підрядником не надані. Хочу зазначити, що у минулому році видатки по цьому КПК дорівнювали 0.

За 9 місяців 2023 року інші видатки бюджету склали: на утримання апарату управління сільської ради та виконавчих органів – 10 295,6 тис.грн. (це 88,8% до запланованих). У порівнянні з аналогічним періодом 2022 року видатки збільшилися на 15,9%.

Значно збільшилися видатки на заходи з землеустрою, вони склали 208,3 тис.грн проти 2,5 тис.грн – у минулому році. Це 82,1% до запланованих показників.

Видатки на забезпечення діяльності місцевої пожежної охорони склали 400,1 тис.грн, що на 6,6% більше ніж за аналогічний період 2022 року. Це становить 36,4% до запланованих показників. Зараз продовжуються ремонтні роботи в приміщенні пожежної частини, вони не закінчені. Тому такий низький відсоток виконання планових показників.

Крім того, у зв'язку з бойовими діями на території Сумщини, спричиненими повномасштабним вторгненням російської федерації на Україну, за 9 місяців 2023 року були здійснені видатки у сумі 6 489,1 тис.грн на забезпечення добровільних формувань територіальної оборони громади. У порівнянні з минулим роком видатки зросли у 1,7 разів або на 4 701,0 тис.грн.

Загальний обсяг **трансфертів**, переданих до бюджетів усіх рівнів, за 9 місяців 2023 року склав 30,3% загального обсягу видатків бюджету громади або 55 654,4 тис.грн, із яких 41 538,6 тис.грн – це реверсна дотація.

Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів за 9 місяців 2023 року збільшилася майже у 4 рази у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року і становить 100,0% до запланованих показників. Це пов'язане зі значним збільшенням допомоги Миколаївської громади військовим частинам, підрозділам Міністерства внутрішніх справ, силовим структурам області.

Обсяг перерахованих субвенцій з бюджету Миколаївської сільської територіальної громади іншим місцевим бюджетам у порівнянні з аналогічним періодом минулого року зріс у 4,4 рази і склав 5 523,8 тис.грн. Це пов'язане з наданням допомоги іншим територіальним громадам Сумського району для забезпечення спільних дій у боротьбі з ворогом та охороні державного кордону, що проходить на території району, а також допомогою громаді, територія якої постраждала внаслідок підриву Каховської ГЕС.

Кошти резервного фонду не використовувалися.

Місцевих запозичень, боргу, гарантій та гарантованого боргу станом на 01.10.2023 немає.

Кредиторська заборгованість станом на 01.10.2023 року обліковується в сумі 334 245 гривень 77 коп., у т.ч. по головним розпорядникам бюджетних коштів:

- Миколаївська сільська рада – 63 824 гривні 59 коп.;
- відділ освіти, молоді та спорту – 270 421 гривня 18 коп.

Начальник фінансового управління

Вікторина ПАШКУРОВА